

Міністерство освіти і науки України
Державна вища професійна школа в Конені (Польща)
Уманський національний університет садівництва
Факультет економіки і підприємництва
Львівський національний аграрний університет
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

Матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю

УМАНЬ 2022

УДК 330(063)
A43

*Рекомендовано до друку вченою радою Уманського національного
університету садівництва, протокол №2 від 06.10.2022 року*

Редакційна колегія:

О. О. Непочатенко – доктор економічних наук (відповідальний редактор);
Ю. О. Нестерчук – доктор економічних наук (заступник відповідального редактора);
Л. Ю. Мельник – доктор економічних наук;
С. Ю. Соколюк – доктор економічних наук;
О. Г. Пенькова – доктор економічних наук;
Р. П. Мудрак – доктор економічних наук;
О. Т. Прокопчук – доктор економічних наук;
Р.І. Ліщук – кандидат технічних наук
Ю. В. Улянич – кандидат економічних наук (відповідальний секретар).

*Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку,
яка не завжди збігається з позицією редакції.*

A43 Актуальні питання сучасної економіки : матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю, 15 листопада 2022 р. – Умань : УНУС. 2022. 335с.

Збірник містить доповіді студентів, викладачів та вчених, які були розглянуті на XIV Всеукраїнській науковій конференції «Актуальні питання сучасної економіки» за міжнародною участю, що відбулася 15 листопада 2022 року в м. Умань. У наукових матеріалах висвітлюється широкий спектр фінансово-економічних питань сучасної економіки.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

УДК 330(063)

**©Уманський національний
університет садівництва, 2022**

ЗМІСТ

Секція 1. Фінансові аспекти розвитку економіки

Барабаш Л.В. Актуальні напрями реформи податкової системи України	10
Бондаренко Н. В., Бадзьор Р.С. Система антикризового управління банківською системою	11
Бондаренко Н. В., Власюк О.О. Сутність та значення менеджменту у комерційних банках	13
Бондаренко Н.В., Вовчанська А.В. Бізнес план банку та його роль в стратегічному менеджменті	15
Бондаренко Н.В., Заблоцька А.О., Стратегічний банківський менеджмент	16
Бондаренко Н.В., Заярна В.О Лізинг як форма кредитування підприємств	18
Бондаренко Н.В., Мігур І.О. Управління фінансовою безпекою банківської системи	21
Власюк С.А., Вовчанська А. Сучасні тенденції та проблеми інвестиційної діяльності в Україні	23
Власюк С.А., Барінова Л.О. Особливості фінансового забезпечення аграрної сфери	24
Власюк С.А., Вокіна В. Платіжна дисципліна: наслідки порушення та способи зміцнення	26
Власюк С.А., Жикол Я.О. Глобальні фінанси як складова фінансової політики аграрної сфери	29
Vlasiuk S., Zaiarna K. Credit support for agribusiness in the conditions of martial law	30
Vlasiuk S., Levchenko O. Features of agribusiness insurance in Ukraine	32
Власюк С.А., Ролінський О.В., Ходжабаєв Шоввоз Макропруденційні заходи як ефективність впливу на фінансову стабільність банківської системи	37
Власюк С.А., Сакалюк А.В. Страхова діяльність в аграрній сфері: поточні питання та стратегічні напрями	39
Власюк С.А., Усатюк Д.О. Особливості страхування транспортних засобів в Україні	41
Вовченко В.П. Напрями використання фінансових ресурсів підприємства	42
Гергола С.В., Теслюк С.А. Золотовалютні резерви України в умовах війни	44
Гончаренко О.П. Споживче кредитування в Україні та перспективи його розвитку	46
Гумен О. В. Організаційні основи розвитку ринку страхових послуг	48
Деркач О.О., Борисюк О.В. Розвиток ринку страхування в Україні під час воєнного стану	50
Клименко В.О. Теоретичні засади функціонування страхового ринку	52
Переполка В.Ю., Колотуха С.М. Банківське кредитування малого	55

короткостроковій перспективі, щоб компенсувати збитки. Зміцнення окремих банків також опосередковано зменшує системний ризик.

Для подальшого зміцнення фінансової стабільності важливою буде: розробка методів раннього виявлення та запобігання тим факторам, які сприяють стресу та ефекту зараження; критично оцінена вартість банківських послуг, які можуть зрости внаслідок високих вимог до капіталу; забезпечити безпеку безготівкових платіжних засобів та актуальність чинних стандартів у цій сфері; забезпечити належне функціонування та безпеку платіжних систем; забезпечення безпеки систем клірингу, розрахунків і доставки фінансових інструментів тощо.

Страхова діяльність в аграрній сфері: поточні питання та стратегічні напрями

Власюк С.А., к.е.н., доцент

Сакалюк А.В., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Уманський національний університет садівництва

Несприятливі погодні умови змінюючи умови посівів, і збільшуючи частоту та інтенсивність метеорологічних небезпек, щороку, завдають аграріям великих втрат і сприяють збитковості діяльності. Дрібні фермери та сільські громади не можуть впоратися з ризиками самостійно, оскільки витрати надто високі. Їм потрібен адекватний доступ до фінансових інструментів. Страхування сільського господарства на основі індексів може запропонувати багатогранне рішення та сприяти розвитку.

Дрібні фермерські господарства стикаються з різноманітними ризиками, багато з яких знаходяться поза їхнім контролем. Несприятливі кліматичні явища, такі як посухи, надмірні опади або інші стихійні лиха, та й відсутність інструментів для управління фінансовими ризиками, щороку спричиняють великі збитки. Серед інструментів, які є в їхньому розпорядженні, страхування врожаю дає можливість передати частину цих ризиків страховику.

Мета страхування – надати можливість суб'єктам господарювання, які стали жертвами збитків або нещасних випадків, покрити можливі втрати. Сільськогосподарське виробництво піддається ризикам, пов'язаним із ціною сільськогосподарських культур, їх врожайністю чи навіть фізичним станом. У той час як управління ціновим ризиком значною мірою базується на використанні відповідних фінансових інструментів або державної допомоги, управління ризиком прибутковості покладається на субсидоване страхування та державні кошти. Різноманітні договори страхування пропонують аграріям як можливість покриття збитків, що регулюються нормативно-правовою базою, зокрема з точки зору преміальної допомоги страхових компаній.

Для аграріїв страхування є цінним активом, навіть якщо воно не передбачає виплати компенсації. Для виробників – страхування полегшує отримання кредитів і придбання покращених ресурсів. Це також полегшує

ведення бізнесу з іншими учасниками сектора, включаючи покупців. У разі втрати або пошкодження аграрії можуть використати страхові виплати, щоб оплатити рахунки, зробити ремонт або ж реінвестувати для швидшого відновлення виробництва.

Однак рівень проникнення страхування залишається низьким з огляду на економічні проблеми сільського господарства. Кліматичні явища, політичні умови, війна в країні зумовлюють співпрацю страхових компаній, професійних фермерських асоціацій та органів державної влади щодо збільшення ступеню об'єднання ризиків, щоб запропонувати аграрній сфері ефективні рішення фінансового захисту. Для цього використовуються різні методи, такі як супутникове дистанційне зондування, індексні моделі страхування, мікрострахування або навіть передача ризику фінансовим ринкам, щоб мати справу з різними компонентами ризику. Втім, незважаючи на значні державні субсидії, це страхування залишається слабким, охоплюючи лише близько 20-30% сільськогосподарських площ.

При розгляді питання про використання сільськогосподарського страхування, першочергово, зацікавлені сторони повинні оцінити, чи є страхування правильним інструментом для досягнення поставлених цілей і чи виконано передумови, необхідні для його правильного застосування.

Страхування не є панацеєю, здатною відповісти на всі ризики та обмеження сільськогосподарських ланцюгів, створення вартості та його використання, слід рекомендувати лише тоді, коли застосовуються певні умови здійсненності. Точний аналіз здійсненності та оцінки ризиків для визначення справжнього потенціалу запропонованих інструментів завжди має бути.

Міжнародний досвід свідчить, що індексне страхування є найкращим шансом для досягнення цілей стабілізації доходу та надання додаткової вартості.

Сільськогосподарські товаровиробники стикаються з багатьма ризиками, але також стикаються зі структурними обмеженнями, про що найчастіше свідчить відсутність доступу до кредитів, відсутність якісного насіння та добрива, обмежений доступ до ринків і норми прибутку тощо. Там, де ці умови присутні, страхування як інструмент не має шансів вплинути на продуктивність і приріст доходу, які є вкрай необхідні для дрібних власників, щоб отримати достатній врожай для отримання доходу.

Отже, страхування сільського господарства розвивається на фінансовому ринку, і є його вагомим елементом. Управління сільськогосподарськими ризиками має здійснюватися на державному рівні, при створенні відповідного органу, який би міг розробити відповідну діяльність з моніторингу та оцінки ризиків, яка б максимізувала знання щодо використання продуктів управління сільськогосподарськими ризиками, та надати обґрунтовані пропозиції щодо напрямків, яких слід дотримуватися у пошуку підходів до глобального національного полісу сільськогосподарського страхування, для всіх майбутніх страхових ініціатив.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

*Матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за
міжнародною участю*

Відповідальний редактор – Непочатенко Олена Олександрівна
Відповідальний секретар – Улянич Юлія Василівна

*Видається в авторській редакції. Редакція не несе відповідальності за зміст
матеріалів. Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку,
яка не завжди збігається з позицією редакції.*

Комп'ютерне верстання Улянич Юлія Василівна